NORAKSTS
Lieta Nr.P129103008
143/AA43-1514-09/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 2.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja V.Zommere,
tiesneses Z.Kupce un M.Osmane,
ar tulci *O.L.*,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *I.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja *I.B.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmumu, ar kuru *I.B.*, */personas kods/*, saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 25.aprīlī Valsts Policijas Rīgas reģiona Pārvaldes inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA324903, ar kuru konstatēts, ka *I.B.* 2008.gada 25.aprīlī pulksten 01.40 vadīja automašīnu HONDA ACORD ar */reģistrācijas numurs/* pa Prūšu ielu no Rušonu ielas puses, Malnavas ielas virzienā, atrodoties alkohola ietekmē ar minimālo alkohola koncentrāciju izelpas gaisā 3,02 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs.

Ar šādu savu rīcību *I.B.* (turpmāk arī pārkāpējs vai *I.B.*) izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta ceturtajā daļā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmumu *I.B.*, */personas kods/*, saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu un sodīts ar administratīvo arestu uz desmit diennaktīm un naudas sodu piecsimt latu apmērā, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz diviem gadiem. Ar

lēmumu noteikts izdevumu apmērs Ls 32,10 apmērā par veikto medicīnisko pārbaudi, kas saistīta ar alkohola koncentrācijas, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanu.

Lēmums pamatots ar šādiem motīviem.

[2.1] *I.B.* uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja, nelūdza atlikt lietas izskatīšanu, kaut gan par lietas izskatīšanas vietu un laiku viņam pienācīgā kārtā tika paziņots. Tiesnese atzina, ka lieta izskatāma bez pārkāpēja klātbūtnes.

[2.2] Kā izriet no transportlīdzekļa vadītāja medicīniskās pārbaudes protokola Nr.2719, alkohola ietekmes noteikšanai, *I.B.* organismā konstatētas 3,02 promiles alkohola, un LAPK 149.^{15}panta ceturtā daļa paredz atbildību par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir pamats *I.B.* vainas konstatācijai un saukšanai pie administratīvās atbildības par 149.^{15}panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpumu izdarīšanu un sodīšanai.

[2.3] No lietas materiāliem izriet, ka pārkāpējam 2008.gada 25.aprīlī tika veikta transportlīdzekļa vadītāja pārbaude, alkohola ietekmes noteikšanai un to izdevumu sastāda Ls 32,10.

Tāpat no lietas materiāliem redzams, ka administratīvā pārkāpuma protokolam pievienots Transportlīdzekļa izņemšanas protokols un lēmums par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, kur automašīna HONDA ACORD ar */reģistrācijas numurs/* nodota valsts aģentūrai „Materiālās rezerves" glabāšanā.

[3] *I.B.* iesniedza apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmumu, lūdzot minēto lēmumu atcelt. Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[3.1] Pārkāpējs apgalvo, ka 2008.gada 24.aprīlī ap pulksten 22:00 kopā ar savu paziņu bijis bārā Prūšu ielā, kur abi lietojuši alkoholu. Tā kā viņiem abiem esot izbeigušās cigaretes, *I.B.* ap pulksten 1:30 devās uz savu automašīnu pēc cigaretēm. Automašīna atradās blakus bāram. Iekāpjot savā automašīnā un meklējot cigaretes, pie viņa automašīnas piebrauca policijas darbinieki, liekot viņam izkāpt no automašīnas un paņemot viņa dokumentus un automašīnas atslēgas. Nesastādot nekādus dokumentus un nepiedāvājot veikt pārbaudi uz vietas, policisti pārkāpa 2005.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumus „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpojamā gaisā un konstatējams alkoholisko vai citu apreibinošo vielu iespaids", kā arī viņi uzreiz pārkāpēju nogādāja uz medicīnisko pārbaudi Hospitāļu ielā 55. Šajā vietā *I.B.* tika veikta pārbaude un tika konstatēta alkohola koncentrācija asinīs. Viņam neviens no policijas darbiniekiem nepaskaidroja un nepārtulkoja (*I.B.* latviešu valodu nepārvalda), bet lika

parakstīties, piebilstot, ka tiesā varēšot sevi attaisnot. *I.B.* protokolu neparakstīja.

[3.2] Pārkāpējs norāda, ka tiesas pavēstē tika norādīts, ka viņam uz tiesas sēdi bija jāierodas 2008.gada 24.aprīlī pulksten 9:30, taču viņš pārzvanīja uz tiesas kanceleju, noskaidrojot, ka lieta tiks izskatīta laikā no pulksten 9:00 – 11:00. Viņš tiesā ieradās pulksten 9:30 un bijis pārsteigts, ka lieta izskatīta bez viņa klātbūtnes jau pulksten 9:00.

[4] Tiesas sēdē pārkāpējs uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, paskaidroja, ka norādītajā dienā un laikā nav automašīnu vadījis. Viņš tikai meklējis automašīnā cigaretes. Bijis apsēdies vadītāja sēdeklī. Viņu aizveda uz policijas iecirkni, bet tur nepiedāvāja veikt alkohola ekspertīzi, bet aizveda uz Hospitāļu ielu. Ar policijas darbiniekiem bijis arī televīzijas operators, kurš filmējis. Teicis, lai viņš izbeidz filmēt. Arī uz ielas neļāvis sevi filmēt. Uzskatīja, ka policijas darbinieki viņu apmelo, kaut gan iepriekš ar policijas darbiniekiem nav bijusi nekāda saskarsme. Protokolu atteicies parakstīt, jo viņam tas nav ticis pārtulkots krievu valodā, bet latviešu valodu viņš nesaprot.

[4.1] Tiesas sēdē tika nopratināts liecinieks *Dz.D.*, kurš liecināja, ka strādā Rīgas reģiona pārvaldē par inspektoru. Atcerējās gadījumu Ķengaragā, kad aizturēja pārkāpēju, jo atceras, ka tajā dienā strādāja kopā ar televīzijas operatoru. Šis gadījums palicis atmiņā, jo pārkāpējs bijis agresīvs un uzbrucis operatoram. Liecinieks liecināja, ka informāciju, par to, ka Prūšu – Rušonu ielas rajonā braukā automašīna Honda, kuras vadītājs iespējams esot alkohola reibumā, saņēmuši pa rāciju. Tā kā bijuši tuvumā, tad braukuši uz to rajonu un ieraudzījuši minēto automašīnu, kura, ieraugot policijas mašīnu, uzbraukusi uz ietves un tad apstājusies. Pie vadītāja piegājis otrs policijas darbinieks, bet viņš pēc tam pārkāpējam sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu. Apstiprināja savu rakstīto dienesta ziņojumā.

[4.2] Tiesas sēdē tika nopratināts liecinieks *A.M.*, kurš liecināja, ka strādā Rīgas reģiona pārvaldē par inspektoru, ar pārkāpēju pirms tam nav bijis pazīstams. Par gadījumu Ķengaragā liecināja, ka tai naktī dežūrējuši un pa rāciju saņēmuši izsaukumu, ka Prūšu – Rušonu ielas rajonā braukā automašīna Honda, kuras vadītājs iespējams esot alkohola reibumā, braukuši uz turieni, jo atradušies tuvumā. Kad ieraudzījuši minēto automašīnu, tā uzbraukusi uz ietves un apstājusies. Piegājis pie vadītāja, kurš bijis acīmredzamā alkohola reibumā. Automašīnā bijuši divi vīrieši. Šis gadījums palicis atmiņā, jo pārkāpējs bijis agresīvs un tajā dienā strādājuši kopā ar televīzijas operatoru. Apstiprināja savu rakstīto dienesta ziņojumu.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietas materiālus, noklausījusies tiesas sēdē pārkāpēja paskaidrojumus, liecinieku liecības, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka

apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, bet Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmums atstājams negrozīts.

[6] LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzēta administratīvā atbildība par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

[7] Apgabaltiesa konstatē, ka konkrētajā lietā strīds ir par to, vai *I.B.* 2008.gada 25.aprīlī pulksten 01.40 vadīja automašīnu HONDA ACORD ar */reģistrācijas numurs/* pa Prūšu ielu no Rušonu ielas puses, Malnavas ielas virzienā, būdams alkoholisku dzērienu ietekmē.

Lietā nav strīda, ka pārkāpējs 2008.gada 25.aprīlī pulksten 01.40 atradās minētajā automašīnā un bija alkohola reibumā, tas izriet arī no pārkāpēja paskaidrojumiem. Ar transportlīdzekļa vadītāja medicīniskās pārbaudes protokola Nr.2719, alkohola ietekmes noteikšanai, *I.B.* organismā konstatētas 3,02 promiles alkohola.

Pārkāpējs noliedz automašīnas vadīšanas faktu, norādot, ka meklējis automašīnā cigaretes.

Līdz ar to apgabaltiesai jākonstatē, vai lietā ir pietiekami pierādījumu, lai sauktu *I.B.* pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

[8] LAPK 243.pantā noteikts, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā (pirmā daļa). Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskajiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video un tamlīdzīgi).

Lietā ir šādi pierādījumi: administratīvā pārkāpuma protokols, Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols, Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.2719 alkohola ietekmes noteikšanai, policijas darbinieku ziņojumi, Transportlīdzekļa izņemšanas protokols un lēmums par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā

Atbilstoši LAPK 244.pantam un Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmajai daļai institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi

izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

[9] *I.B.* apgalvo, ka 2008.gada 24.aprīlī ap pulksten 22:00 kopā ar savu paziņu bārā Prūšu ielā lietojis alkoholu, un ap pulksten 1:30 devies uz savu automašīnu, kuru bija atstājis pie bāra, pēc cigaretēm. Iekāpjot savā automašīnā un meklējot cigaretes, pie viņa automašīnas piebraukuši policijas darbinieki, liekot viņam izkāpt no automašīnas un paņemot viņa dokumentus un automašīnas atslēgas un nogādājot pārkāpēju nogādāja uz medicīnisko pārbaudi Hospitāļu ielā 55.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārkāpēja apelācijas sūdzībā norādītais un tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā ar citiem lietas materiāliem: administratīvā pārkāpuma protokolu policijas darbinieku ziņojumiem.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, apgabaltiesa atzīst, ka ir pierādīta *I.B.* vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts LAPK 149.[15] panta ceturtajā daļā, jo pārkāpēja paskaidrojumu par to, ka viņš nav vadījis automašīnu, apgabaltiesa vērtē kritiski – kā vēlēšanos izvairīties no atbildības, un šie paskaidrojumi ir pretrunā ar policijas inspektoru *Dz.D.* un *A.M.* liecībām un dienesta ziņojumiem, kurām apgabaltiesa piešķir ticamību un no kurām redzams, ka policijas inspektori tieši un nepārprotami redzēja *I.B.* automašīnas vadīšanas faktu.

I.B. paskaidrojumu ticamību mazina tas apstāklis, ka pārkāpējs ne pie aizturēšanas, ne pie administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas, nav norādījis, kā arī nav iebildis, ka minēto transportlīdzekli administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā nav vadījis. Pārkāpējs vispār atteicies sniegt paskaidrojumus un atteicies parakstīt administratīvā pārkāpuma protokolu.

Apstākļos, kad persona ir pilnīgi pārliecināta par savu nevainīgumu, adekvāta un pašsaprotama būtu sevis aizsargāšana, nekavējoties izsakot iebildumus un norādot uz iespējamiem pierādījumiem (notikušā lieciniekiem), kā arī uz to, ka policijas darbinieki fiksē kļūdainus datus.

Sniegt paskaidrojumus ir personas tiesības, ja tās netiek izmantotas uzreiz pēc pārkāpuma, tad persona vēlāk zaudē iespējas atsaukties uz saviem pirmajiem paskaidrojumiem, kuriem parasti ir dodama lielāka ticamība. Vēlāk personai ir iespējas izdomāt sev izdevīgāku notikumu izklāstu. Tā kā pārkāpējs nav izmantojis savas tiesības sniegt paskaidrojumu uzreiz pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas, tad vēlākie paskaidrojumi vērtējami kritiski.

[10] Lai gan policijas darbinieku liecības (arī paskaidrojumi un dienesta ziņojumi) pašas par sevi nav uzskatāmas par absolūti ticamām un

neapstrīdamām, Administratīvās apgabaltiesas ieskatā policijas darbinieku liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tiem pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi (*Sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra spriedumu lietā AA 13-05/5 17.1.punktu, 2005.gada 9.decembra sprieduma lietā 666-05/5 15.1punktu).*

Lietā nav neviena pierādījuma, kas norādītu uz to, ka policijas darbinieki būtu neobjektīvi vai nekompetenti norādītā administratīvā pārkāpuma konstatēšanā. Apgabaltiesa nekonstatē arī policijas darbinieku iepriekšēju saistību ar pārkāpēju un līdz ar to vēlmi pieņemt viņam nelabvēlīgu lēmumu. Uz iespējamo policijas darbinieku ieinteresētību nenorāda arī pats pārkāpējs, bet gan tikai norāda, ka viņš tiek apmelots, kas nav atzīstams par ticamu argumentu, lai konstatētu policijas darbinieku ieinteresētību.

Policijas darbinieku ziņojumu patiesumu pastiprina tas apstāklis, ka pārkāpuma fiksēšanas brīdī klāt bijis televīzijas operators, kas filmējis notiekošo. Maz ticams, ka klātesot masu mediju pārstāvim, policijas darbinieki fiksētu nepatiesas ziņas.

Ņemot vērā augstāk minēto, apgabaltiesa uzskata, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās fakts, ka *I.B.* 2008.gada 25.aprīlī pulksten 01.40 vadīja automašīnu HONDA ACORD, ar */reģistrācijas numurs/*, pa Prūšu ielu no Rušonu ielas puses, būdams alkoholisku dzērienu ietekmē ar minimālo alkohola koncentrāciju izelpas gaisā 3,02 promiles.

[11] Tāpat apgabaltiesa nepiešķir ticamību pārkāpēja apelācijas sūdzībā norādītajam, ka viņam neesot piedāvāts veikt alkohola ekspertīzi uz vietas, kā arī viņš nav sapratis protokola saturu, jo viņam tas nav pārtulkots krievu valodā.

Arī šie pārkāpēja apgalvojumi ir pretrunā ar policijas inspektoru ziņojumos norādīto, kuriem apgabaltiesa piešķir ticamību.

Transporta līdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā *(lietas 9.lapa)* ierakstīts, ka *I.B.* no ekspertīzes atteicies. Minēto apstiprina abu policijas inspektoru – *Dz.D.* un *A.M.* ziņojumos norādītais.

Tāpat apgabaltiesai nav pamata neticēt, ka policijas darbinieki, sazinoties ar pārkāpēju, lietojuši krievu valodu, it īpaši ņemot vērā to, ka viens no policijas inspektoriem ir krievu tautības.

Kā jau iepriekš norādīts, tad maz ticams, ka klātesot televīzijas pārstāvim, policijas darbinieki apzināti neievērotu normatīvajos aktos noteiktās prasības.

[12] Apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesā lieta izskatīta bez pārkāpēja klātbūtnes.

Apelācijas sūdzībā pārkāpējs norāda, ka tiesas pavēstē tika norādīts, ka viņam uz tiesas sēdi bija jāierodas 2008.gada 24.aprīlī pulksten 9:30, taču viņš pārzvanījis uz tiesas kanceleju, noskaidrojot, ka lieta tiks izskatīta laikā no pulksten 9:00 – 11:00. Viņš tiesā ieradās pulksten 9:30 un bijis pārsteigts, ka lieta izskatīta bez viņa klātbūtnes jau pulksten 9:00.

Apgabaltiesa konstatē, ka minētais neatbilst patiesībai un neapstiprinās ar lietas materiāliem. Kā redzams no tiesas sēdes protokola *(lietas 20. lpp)*, tad lietas izskatīšana uzsākta pulksten 9:30, tieši tai laikā, kas norādīts pavēstē, un tiesas sēde slēgta pulksten 9:50.

Nav strīda, ka pārkāpējs pavēsti saņēmis un bija informēts par tiesas sēdes vietu un laiku, tādēļ viņa neierašanās nav attaisnojama.

Ņemot vērā, ka pārkāpējam par lietas izskatīšanas vietu un laiku bija paziņots, atbilstoši LAPK 260.panta trešajā daļā noteiktajam, tiesai bija tiesības izskatīt lietu bez pārkāpēja klātbūtnes, tādējādi pirmās instances tiesas tiesnese, izskatot lietu bez pārkāpēja klātbūtnes, nav pārkāpusi procesuālo tiesību normas.

[13] LAPK 149.^{15}panta ceturtā daļa par pārkāpēja izdarīto pārkāpumu paredz piemērot administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, naudas sodu piecsimt latu apmērā un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz diviem gadiem.

Tā kā LAPK 149.^{15}panta ceturtā daļa noteic konstantu naudas sodu Ls 500 un konstantu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas termiņu, nav pamata, piemērojot minētos sodus, atsevišķi vērtēt LAPK 32.pantā noteiktos kritērijus. Lai piemērotu konstanti noteiktos sodus, pietiekami ir kvalificēt izdarīto pārkāpumu saskaņā ar LAPK 149.^{15}panta ceturto daļu.

Konkrētajā gadījumā tiesneša rīcības brīvība, nosakot sodu par izdarīto pārkāpumu, attiecas tikai uz aresta termiņu. Apgabaltiesa konstatē, ka pārkāpējam ticis piemērots likumā paredzētais minimālais administratīvais arests. Tādējādi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmumā sods noteikts atbilstoši LAPK 149.^{15}panta ceturtās daļas sankcijai.

Ņemot vērā augstāk norādīto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmums ir tiesisks un pamatots un atstājams negrozīts, bet pārkāpēja apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[14] Saskaņā ar LAPK 286.^{14}pantu apelācijas instances tiesas spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu, 286.[14]pantu Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

I.B. apelācijas sūdzību noraidīt.

Atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 28.aprīļa lēmumu, ar kuru *I.B.* saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtās daļas.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	V.Zommere
Tiesneses	(paraksts)	Z.Kupce
	(paraksts)	M.Osmane

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese V.Zommere
Rīgā, 2009.gada 2.martā